

Bistvo delovanja v Cerkv
mora sloneti na ljubezni
do Cerkv, do evangelija,
do Jezusa Kristusa.
»Za božji lon, nebeški tron«,
kot so rekli naši predniki.

dr. Anton Stres

DRUŽINA

SLOVENSKI KATOLIŠKI TEDNIK

Ljubljana, 20. februarja 2011

8

Letnik 60 • Cena 1,50 evra

**Z DRUŽINO
NA VSESLOVENSKO
ROMANJE V RIM
OB RAZGLASITVI PAPEŽA
JANEZA PAVLA II.
ZA BLAŽENEGA**

Zahvalno bogoslužje v cerkvi
svetega Frančiška v Garbatelli bo v soboto,
30. aprila, daroval kardinal dr. Franc Rode.

Prijave: TRUD 01 360 28 20

AKTUALNO

**Knjiga Luč sveta je
Benediktov portret**
stran 2

NAŠ POGOVOR

Janez Zupet
stran 8

MLADI VAL

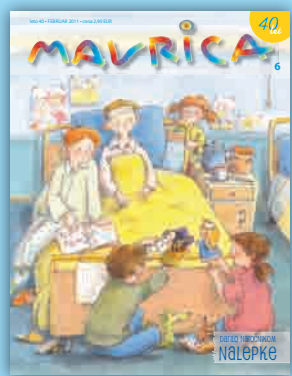

Uporabi talente
strani 10-11

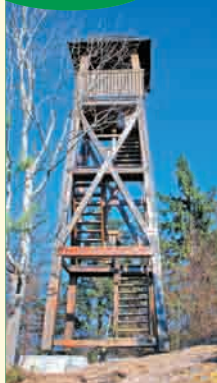
AKTUALNO

**Pogovor
z nadškofom
Antonom Stresom**
strani 16-17

NOVA ŠTEVILKA

**Naročila po telefonu:
01/360-28-28 (27)**

**Reber
(875 m)**

**RAZVEDRILO
strani 26-27**

9 770416 388009

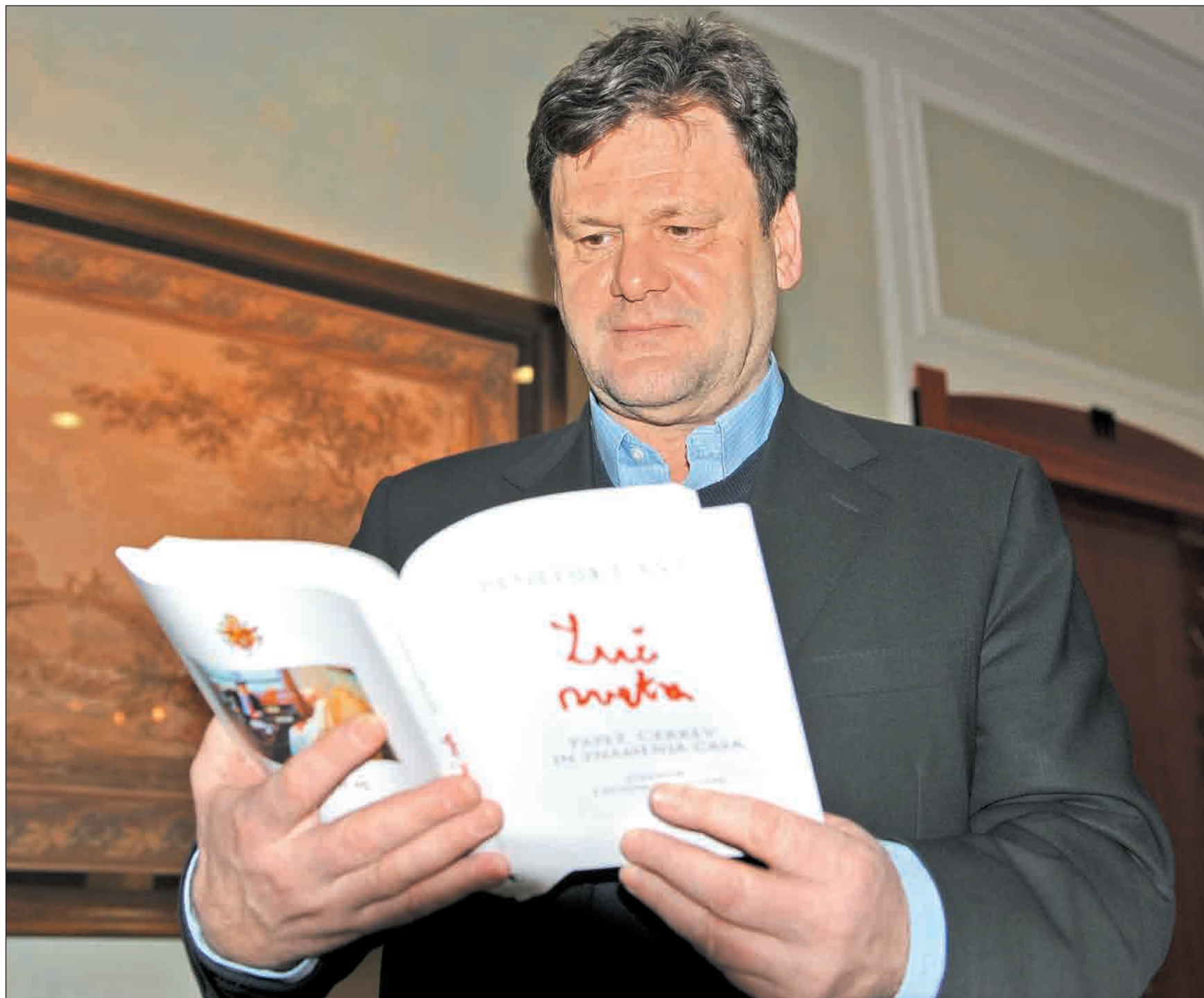

Foto: Taziana Spichal

Besede upanja

Pred dnevi smo pri založbi Družina predstavili prevod knjige *Luč sveta*, pogovor publicista Petra Seewalda s papežem Benediktom XVI. Knjiga je v italijanskem in nemškem jeziku izšla 23. novembra 2010 v Vatikanu. Deležna je bila velike medijske pozornosti in bila razprodana v enem tednu.

Na predstavitev slovenskega prevoda knjige smo povabili Petra Seewalda, ki se je vabilu Družine dobrovoljno odzval kljub mnogoterim obveznostim in potovanjem. Peter Seewald, rojen leta 1954, je bil urednik časopisov Spiegel, Stern in Süddeutsche Zeitung. Danes živi v Münchnu kot svobodni publicist. Njegovi prejšnji knjigi pogovorov s kardinalom Josephom Ratzingerjem *Sol zemlje* ter *Bog in svet* sta prevedeni v številne jezike – izdali smo ju tudi pri naši založbi – in sta svetovni uspešnici.

Na Brnik je prispel v četrtek, 10. februarja, popoldne. Z njim smo se srečali že tisti večer na pogovoru v hotelu Union ter v petek, 11. februarja, na tiskovni konferenci ob predstavitvi knjige, v prostorih galerije Družina. Vzel si je čas za vse medije, ki so izrazili željo po pogovoru z njim. Čeprav je izkušen in svetovno znan publicist, se nam je razkril kot preprost in skromen človek. Z dušo in srcem zasidran v resnici, za katero pričuje, je pripravljen iskati sodobno govorico, ki naj sogovornika približa studentu, iz katerega je sam že pil in zaradi katerega je pred nekaj desetletji doživel osebno srebrnjenje.

Ta izkušeni novinar je človek upanja. Seewald ni pesimist niti za starajočo se Evropo. Resnično računa na nove generacije mladih katoličanov. Pravi, na primer, da se je ob predstavitvah zadnje knjige po različnih mestih Evrope srečal z mlajšo generacijo katoliških založnikov in urednikov, ki izžarevajo novo energijo in gorečnost, ljubezen do poslanstva, nove ideje. Zaveda se, da smo v času pomembnih družbenih sprememb. Trdi, da imamo v času družbene krize, padcev ter izkušnje grešnosti zunaj, a tudi znotraj Cerkv prav katoličani izjemno in edinstveno duhovno popotnico: veselo oznanilo vere v Boga, ki resnično odpušča grehe, oznanilo o možnosti spreobrnjenja ter novega začetka preko zakramenta, oznanilo upanja v Kristusa Odrašenika.

Prepričan je, da so ljudje naveličani afer in napadov ter da je javnost prav v teh okoliščinah dozvetna za globlje odgovore. Poudarja, da je danes sicer potrebno najti nov način komuniciranja z družbo, a da so pri tem predvsem potrebne jasne besede, besede, izrečene z avtoritetjo, besede, kakršne premore papež Benedikt XVI.

Kako sedanjemu svetu približati Kristusa? To je vodilo pravkar predstavljene knjige. Janez Krstnik je pri tem vzor tako papežu kakor novinarju. Oba sta glasnika tistega, ki je večji od njiju. Novinar v odnosu do Petrovega naslednika in ta v odnosu do Kristusa. »On mora rasti, jaz pa se manjšati« (Jn 3,30). Tak naj bo oznanjevalec upanja in odrešenja. Da ljudem zasije Luč sveta. **TONE RODE**

Papež bo obiskal Oglej in Benetke

Papež Benedikt XVI. bo med 22. apostolskim obiskom v Italiji 7. in 8. maja obiskal Oglej in Benetke. Tako bo uresničil željo beneškega patriarha kardinala Angela Scola in škofov Treh Benečij (Triveneta), Oglej pa si je že dlje časa želel obiskati tudi sam. Med obiskom v tem starodavnem mestu, sedežu nekdanjega oglejskega patriarhata, iz katerega so prejemale luč vere in omike tudi naši predniki, bo spregovoril tudi v slovenskem jeziku. Zato pripravljavci papeževega obiska v Ogleju pričakujejo slovenske škofe in številne vernike, je na tiskovni konferenci, ko je predstavljala obisk Benedikta XVI., dejal patriarh Scola. Prav tako pri papeževi maši naslednjega dne v parku San Giuliano pri Benetkah, ki jim bo Benedikt XVI. namenil drugi dan svojega obiska na severovzhodu Italije, katerega vodilna misel bo: Utrdi nas v veri. Odgovorimo v čim večjem številu na prijazno patriarhovo povabilo. Več o papeževem obisku v Ogleju in v Benetkah preberite na peti strani.

Tone Rode, Peter Seewald in prevajalec Anton Štrukelj na pogovornem večeru v modri dvorani hotela Union (foto: Tatjana Splival)

V četrtek in petek, 10. in 11. februarja, je založba Družina gostila publicista, ki je imel prvi v zgodovini privilegij, da mu je papež osebno in neposredno odgovarjal na novinarska vprašanja. V intervjuju, ki je trajal šest ur, je papež Benedikt XVI. novinarju Petru Seewaldu odgovoril na okoli tristo vprašanj – od tistih preprostih, zakaj nikoli ne nosi puloverja, kakšne filme rad pogleda in ali uporablja sobno kolo, do aktualnih cerkvenih vprašanj, ki so v zadnjem obdobju pretresla Cerkev: o spolnih škandalih, pedofiliji, homoseksualnosti, pa o kontracepciji, posebno poglavje sta namenila primeru Williamson ... Rdeča nit knjige Luč sveta – papež je naslov knjige v slovenščini napisal lastnoročno – pa je Benediktov osebni pogled na prvih pet let pontifikata in vedno sveži odgovori na bistvena življenjska vprašanja.

Na vprašanje direktorja Družine Tone Rode, ki je v četrtek zvečer v modrem salonu hotela Union vodil pogovor s Petrom Seewaldom, kaj mora novinar narediti, da pride do intervjuja s papežem – prvič v zgodovini se je namreč zgodilo, da je kakšen papež privolil v obliko osebnega in neposrednega intervjuja z novinarjem, ki je nato izšel v knjigi –, se je Seewald pošalil: »Vsega ne smem izdati! A nekaj malega bom le povedal.« Knjiga ima začetek pred dvajsetimi leti. Seewald je bil takrat novinar pri časopisu Süddeutsche Zeitung in naročili so mu portret rojaka kardinala Josepha Ratzingerja, ki je imel v svetovnih medijih v tistem času zelo negativno podobo: veljal je za spornega, bojovitega moža, držal se ga je vzdevek *veliki inkvizitor*. Ob taki nalogi gre novinar običajno v arhiv in pogleda, kaj so o tem človeku že napisali drugi – to je storil tudi Seewald, a mu je bilo hitro jasno, da je medijska podoba o kardinalu Ratzingerju izkrivljena. Zato se je pogledal še v njegove knjige, zapise in bil pre-

Papež sogovorniku s svojo pristnostjo in preprostostjo, s toplino in človekostjo olajša, da naveže z njim stik in pogovor. S papežem se je prijetno družiti.

vzet ob kardinalovih analizah, preroških napovedih. Sicer zagrizen komunist, ki je že zdavnaj izstopil iz Cerkev, je Seewald – navdušen nad Ratzingerjevo mislijo – zaprosil v Vatikan za sprejem. »Kardinal se je razveselil, da se neki nemški novinar osebno zanima zanj, da ne le prepisuje in ponavlja, kar so že drugi napisali,« je dejal Seewald, ki se v tem prvem članku papežu ni ravno »prilil zoval«, popisal je tudi neprijetne reči in si pri sebi mislil: »Zaprli sem si vrata pri tem človeku, kardinal ne bo hotel več govoriti z menoj.« Zasukalo pa se je v drugo smer: kardinal Ratzinger je bil s kritičnim zapisom zadovoljen in v prihodnjih letih sta naredila dva daljša intervjuja, ki sta izšla v knjigi – prva je bila *Sol zemlje*, druga pa *Bog in svet* (obe sta pri založbi Družina izšli tudi v slovenščini). Zasukalo pa se je tudi v Seewaldovem osebnem življenju: po več kot tridesetih letih, odkar je izstopil iz Cerkev, je po snemanju prve knjige spet sprejel Kristusov nauk in postal goreč katoličan. Prizna, da je na njegovo spreobrnitev vplival »belolasi, sočuten, na videz krhek, a v resnici velik modrec Cerkev«.

S papežem se je prijetno družiti

Kako se razlikujejo odgovori Ratzingerja kardinala in Ratzingerja papeža? »Najprej sem opazil, da se je mož postaral. In takoj zatem, da na sebi nosi drugačna oblačila,« se je pošalil Seewald in poudaril, da razen teh dveh na zunaj vidnih reči, druge razlike ni opazil. »Papež je ostal isti človek. Izjemno prijeten sogovornik. Ni aroganten, ne zvizešen, ne nastopa kot cerkveni knez ali dostojanstvenik. Nasprotno: Ratzinger je cerkveni

služabnik – velikodušno daje in razdaja sama sebe. Sogovorniku s svojo pristnostjo in preprostostjo, s toplino in človekostjo olajša, da naveže z njim stik in pogovor. S papežem se je prijetno družiti.« Seewald je opazil, kako na papeža pritiska breme službe, kako ga bremenijo afere in škandali. »Njegova svežina in aktualnost pa sta ostali enaki. Njegova karizma, njegova življenjska moč nista pojenjali. Papež gre v korak s časom, zelo dobro je obveščen o dogodkih v svetu.« Novinar je tudi opazil, da papež ostaja »zelo nemški« in povedal primer natančnosti. Papež mu je obljubil, da mu bo na voljo med počitnicami, zadnji teden v juliju, od ponedeljka do sobote, vsak dan po eno uro. Seewald ni izpogajal niti minute več. »Imel sem enourno kaseto in ko je v diktafonu naredilo 'pk', je papež rekel: Zaslužila sva si kosilo.« Prejšnji papež bi ga najbrž povabil na kosilo, predvideva Seewald, kjer bi novinar pridobil še nekaj dodatnega časa. »Ratzinger me ni nikoli. Ko je minil odmerjeni čas, je odšel. Nemško natančnost ima v krvi.«

Nobenega vprašanja ni zavrnil

Seewald se je na pogovor s papežem pripravil pet let. Pravzaprav ga je želel pripraviti že ob začetku papeževanja Benedikta XVI., a potrpežljivost je, kot je dejal novinar, pri tovrstnih rečeh prva čednost. Budno je spremljal papeževanje Benedikta XVI. in prva štiri leta se je zdelo, da »srečno vlada«, kot je izrazil novinar. Lani pa so se nad Cerkev zgrnili temni oblaki, sramotne spolne zlorabe so vrgle senco nad Benediktovo papeževanje. Zato je poleg prvotnega namena intervjuja, da s papežem prehodi in ovrednoti prvih pet let papeževanja, dodajal nova poglavja vprašanj. »Pred začetkom pogovora mi papež ni postavil nobene omejitve. Med pogovorom nobenega vprašanja, pa naj je bilo še tako neprijetno ali kritično, ni odklonil. Nobenega vprašanja, naj je bilo še tako boleče, ni želel pomesti pod preprogo.« Šest ur pogovora s papežem je veliko časa, se zaveda novinar, a šest ur je tudi zelo malo. Seewald je jasno povedal, da je bilo v tem času mogoče obravnavati samo nekatera vprašanja in v mnoga se ni bilo mogoče poglobiti. »Če sem imel pripravljenih tisoč vprašanj, sem v tem času dobil odgovore na dobro četrtino. Osredotočil sem se na tiste teme, ki so se mi zdele pomembnejše za sodobnega človeka.« Tudi pri avtorizaciji papež ni spreminjal govornih besed, je povedal Seewald, vnesel je le manjše popravke, da so bile stvari natančneje dorečene.

Medijska podoba papeža je drugačna od resnične

Namen knjige, intervjuja s papežem po mnenju novinarja Seewalda ni v tem, da bi bralci svoje mišljenje prilagodili papeževemu in slepo sprejeli njegova stališča. »Cilj knjige je, da bralec spozna papeževo misel in se z njo sreča. In iskren bralec jo bo ob branju odkril v polnosti.« Namen knjige je tudi, da posreduje pristno podobo Benedikta XVI.: »Medij-

Novinar Peter Seewald ob izidu slovenskega prevoda knjige Luč sveta gost založbe Družine

Knjiga je Benediktov portret

ska podoba papeža je zelo drugačna od resnične. Razlika med tem, kar papež v resnici je, kar misli, uči in dela, in tem, kakor ga prikazujejo sredstva javnega obveščanja, je velika in se še večja. Z drugimi besedami: s knjigo sem želel posredovati pravi portret, resnično in pristno podobo prvega moža v Cerkvii.«

Papež na zapletena vprašanja odgovarja preprosto in razumljivo

Na vprašanje, zakaj tako zanimanje za besedo, ki jo oznanjanja papež – v dobrih dveh mesecih je bila knjiga prevedena v šestnajst jezikov, prevaja pa se v še deset jezikov, in v tem času je prodanih že prek milijon izvodov –, poda Seewald prepričljiv odgovor: »Papež ima osebno in službeno avtoriteto, da ocenjuje znamenja časa.« Papež je človek izkušen, obdobje 20. stoletja je doživljal od blizu in na lastni koži: nacionalsocializem, fašizem, boj proti Hitlerju, sodoživljal je celotno dramo dežel komunizma. Se pravi ne le kot mislec in filozof, grozote in trpljenje,

Razlika med tem, kar papež v resnici je, kar misli, uči in dela, in tem, kakor ga prikazujejo sredstva javnega obveščanja, je velika in se še večja. Z drugimi besedami: s knjigo sem želel posredovati pravi portret, resnično in pristno podobo prvega moža v Cerkvii.

ki so jih povzročili totalitarizmi, je občutil osebno. »Papež vse to gleda v luči Kristusovega oznanila. Hoče biti vodnik človeku. Zelo močno in zelo živo je občutil, kako je brezbožni sistem hotel izkoreniniti, odstraniti vero in Cerkev iz tega sveta.« Kot je dejal Seewald, papeževi odgovori izhajajo iz vere, da Bog vodi Cerkev in človeštvo. »Benediktov optimizem ni nekaj lahkega, ampak izvira iz osebne vere, da Bog tudi sredi nerešljivih situacij odpira pot in kaže rešitve.«

Da ima papež dva vira, iz katerih črpa, je dejal novinar. Prvi je prepričanje in gotovost, da Cerkev ne bo propadla, da dobro ne bo poniknilo. Do tega prepričanja je prišel, kot je dejal Seewald, »kot mož duha, saj je Ratzinger eden najbolj učenih in razgledanih papežev«. A ne zgolj intelektualna širina in podkovanost, papež je ponižen vernik. »Živi v osebnem prijateljstvu s Kristusom in kot takšen je njegov pričevalec, sodelavec za Resnico.« V tem vidi Seewald papeževo vlogo: »Da kot izobraženec, kot človek duha in razuma, in kot ponižen vernik oznanja Kristusov evangelij, ki nikdar ne bo propadel.« Veličina papeževih odgovorov je po mnenju novinarja tudi v tem, da zna zapletene reči razložiti na preprost in vsakemu človeku razumljiv način.

Nakaže nastavke za prenovo Cerkev

»Ali je papež v intervjuju povedal kaj novega?« ga je na tiskovni konferenci vprašala novinarica. Seewald se je nasmehnil: »Nič posebnega ni povedal. Ampak ...« Kljub osnovnemu spoznanju, da ni povedal nič novega – ker ne more, saj oznanja Kristusov evangelij, ki se ne spreminja, a je po drugi strani vedno svež in nov –, ima papež »neverjetne sposobnosti, da evangelijske resnice pove z vedno novimi otenki. Z novimi utemeljitvami. Vedno vključuje nove vidike, nove razmere. Pri oznanjevanju istega evangelija je papež svež in nov.« Tudi kot mislec se ne ponavlja – na ista vprašanja odgovarja v novih povezavah, izviren in aktualen mislec je, je še poudaril Seewald.

Vprašanje je, ali so vprašanja, ki zaposlujejo javno mnenje – kot so celibat, žensko

duhovništvo in podobna – sploh bistvena vprašanja Cerkev. Kot je dejal Seewald, papež bolj vidi, da bo prenova Cerkev potrebna drugod: »V pravilnem obhajanju bogoslužja, v ponovnem srečanju z Jezusom Kristusom, tu papež vidi nastavke za prenovo.« Papežu ne gre za to, da bi se v zgodovino vpisal kot papež, ki je uvajal novosti, za takšno popularnost mu ne gre. »Papež je vezan na izročilo Cerkev. Je ponižen in hoče biti služabnik.«

Ob izidu dvignili prah kondomi

Ko je pozno jeseni knjiga izšla v nemškem in italijanskem jeziku, je bila v enem tednu razprodana, mediji pa so vsi po vrsti z naslovi opozarjali, da je papež v knjigi predstavil nov pogled na kontracepcijo oziroma na uporabo kondomov. Seewald zanika: »Papež je pokazal na prave poudarke, to je spoštovanje človeškega telesa. Pomembno se mu je zdelo poudariti, da samo kondomi niso rešitev za aids, ampak se moramo vrniti k bolj človeški spolnosti, kamor sodita tudi zvestoba in ljubezen. V tem okviru, pravi papež, da se mu zdi uporaba kondomov v posameznih primerih pot do odgovornejše spolnosti. A to po mnenju papeža ni način, da bi prišli do živega zlu okužbe z virusom HIV. Pravi način mora v resnici biti počlovečenje spolnosti.«

Je čas za spametovanje

Seewald je na dvodnevem obisku v Sloveniji poudaril, kar je zapisal že v knjigi, da je sporočilo Benedikta XVI. dramatičen klic Cerkvii in svetu, vsakemu posamezniku. Kriza Cerkev je eno, kriza družbe drugo – oboje ne brez povezave. Cerkev potrebuje očiščenje, družba potrebuje novo refleksijo o bistvenih stvareh. »Papež poudarja, da nikakor ne moremo nadaljevati kakor doslej. Človeštvo je na razpotju. Je čas za spametovanje. Čas za preobrat. Čas za spreobrnitev. Papež neomajno vztraja: 'Toliko problemov je, ki morajo biti rešeni, ki pa ne bodo rešeni, če ni Bog v središču in če znova ne postane viden v svetu.«

Da papež včasih človeka gleda nekoliko skeptično, je dejal Seewald. »Tako, čez očala. Resno, pozorno. In ko mu prisluhneš in sediš poleg njega, tedaj začutiš natančnost njegovega mišljenja in upanja, ki izhaja iz vere. Tedaj prav posebej zasije tista luč sveta, obličje Jezusa Kristusa, ki hoče srečati vsakega človeka in nikogar ne izključuje.«

Kozarec rdečega vina in rožni venec

Peter Seewald, ki po izidu knjige na povabilo založbe nenehno potuje po svetu in predstavlja svoj pogovor s papežem, pravi, da ga nenehno sprašujejo, ali je po treh izdanih knjigah z Ratzingerjem že postal milijonar. »Nisem, vsaj zaenkrat še ne,« se je namuznil in izdal recept, kako je »zdržal« vznemirjenost, živčnost tisti teden v Castel Gandolfu, ko se je pogovarjal s papežem: »Vsak večer sem popil kozarec rdečega vina, da sem bolje spal, in vsako jutro sem zmolil rožni venec.« O sebi je dejal, da ni nikakršna pomembna osebnost, da je le preprost novinar, ki je imel privilegij, da je papeževo misel ponesel med ljudi. »Bistveni del knjige so papeževi odgovori, ne moja vprašanja. Papežev glas pa je očetovski, dobrohoten. V njegovem glasu se sliši dvatisočletna izkušnja Cerkev, v njegovem glasu zveni tudi osebna izkušnja izobraženca, ki je vse življenje posvetil iskanju resnice. Prepričan sem, da bo njegov glas v prihodnosti vedno bolj pomemben in vedno bolj poslušan, upoštevan.«

KSENJA HOČEVAR